

KRYSTAL AS
Nedre Eikervei 37C (JE)
3045 Drammen

Oslo, 26. mars 2024

Deres ref.:
Tom Kittelsen

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/3207
2024.0264.miljodir

Saksbehandler:
Grunde Pellerud

Rapport etter tilsyn 27. februar - 28. februar 2024

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos KRYSTAL AS (virksomhetsnummer: 972112151).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Krystal AS har mangler i sin internkontroll for håndtering av farlig avfall og klimagassanlegg
- Avvik 2: Krystal AS er ikke kjent med om sine kjøleanlegg er omfattet av krav om dokumentert utstyrshistorikk og lekkasjesøk
- Avvik 3: Virksomheten har mangler i sin håndtering av farlig avfall
- Avvik 4: Virksomheten mangler påslippsavtale med Drammen kommune

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Vi ser alvorlig på avvik 1.

KRYSTAL AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 26. april 2024.

Dere må betale gebyr

KRYSTAL AS må betale et gebyr på 31.200 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Grunde Pellerud. Merk svaret med saksnummer 2022/3207 og tilsynsnummer 2024.0264.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Krystal AS har mangler i sin internkontroll av håndtering av farlig avfall og klimagassanlegg

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 1
- internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 6
- internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7

Beskrivelse av krav

Virksomheten skal sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelige, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten.

Virksomheten skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Risikovurderingene og rutinene skal være dokumentert

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Oversikt over regelverk

Tilsynet viser at virksomheten ikke har tilstrekkelig oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten. Virksomheten har ikke oversikt over hva av sitt avfall som er farlig avfall og er ikke kjent med leveringsplikten for avfall (avvik 3). Krystal AS mangler dokumentert utstyrshistorikk over sine kjøleanlegg og er ikke kjent med kravene til lekkasjesøk knyttet klimagassanlegg (avvik 2).

Risikovurdering

Krystal AS har ikke gjort en dokumentert risikovurdering av sin aktivitet med kjøleanlegg som inneholder klimagasser og farlig avfall som oppstår i virksomheten.

Rutiner

- Avfallshåndtering
  - Rutinen mangler en beskrivelse av hvordan farlig avfall skal merkes og nærmere beskrevet hvor det skal lagres.
  - Det mangler en oversikt over alle farlig avfallstyper som oppstår i virksomheten (gjerne med EAL koder og avfallstoffnummer)
  - Deklarering av farlig avfall skal gjøres elektronisk på www.avfallsdeklarering.no, om virksomheten skal deklare selv, eller om det er gitt fullmakt til godkjent avfallsselskap som skal deklare på vegne av Krystal AS
- Kjøle og ventilasjonsanlegg
  - Det mangler rutiner for å følge opp kjøle/ventilasjonsanlegg som sikrer at kravene for fluorholdige gasser overholdes

Manglene i bedriftens internkontroll gjenspeiles i avvikene videre i denne rapporten. Avvik på manglende oversikt over regelverk og manglende rutiner for avfallshåndtering og oppfølging av kjøle- og ventilasjonsanlegg ble påpekt etter tilsyn i 2018. Miljødirektoratet ser alvorlig på at det blir avdekket gjentakende avvik på dette.

Avvik 2: Krystal AS er ikke kjent med om sine kjøleanlegg er omfattet av krav om dokumentert utstyrshistorikk og lekkasjesøk

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- produktforskriften § 6a jf. forordning (EU) nr. 517/2014 artikkel 3 nr. 2
- produktforskriften § 6a jf. forordning (EU) nr. 517/2014 artikkel 4 nr. 1
- produktforskriften § 6a jf. forordning (EU) nr. 517/2014 artikkel 6 nr. 1 og 2
- produktforskriften § 6a jf. forordning (EU) nr. 517/2014 artikkel 4 nr. 3
- produktforskriften § 6a jf. forordning (EU) nr. 517/2014 artikkel 3 nr. 4

Beskrivelse av krav

Driftsansvarlige for anlegg og produkter som inneholder fluorholdige klimagasser skal treffe forebyggende tiltak for å hindre utilsiktet utslipp («lekkasje») av disse gassene. De skal treffe alle tiltak som er teknisk og økonomisk gjennomførbare for å redusere lekkasjer av fluorholdige klimagasser til et minimum.

Det stilles krav til at driftsansvarlige for anlegg med mengder over 5 tonn CO₂-ekvivalenter (CO₂e) skal opprette og føre register (logg) for hvert anlegg. CO₂e regnes ut ved å gange antall tonn gass med gassens globale oppvarmingspotensial (GWP). Loggen skal inneholde informasjon i henhold til artikkel 6 nr. 1, som er blant annet informasjon om mengden og type gass på anlegg, mengde gass som er fylt på ved lekkasje og mengden gass som er gjenvunnet. Loggen skal føres opp i minst fem år.

Det stilles krav til at utstyr med HFK gasser skal ha regelmessig vedlikehold med lekkasjesøking. Intervallet avhenger av mengde og type HFK.

Arbeidet skal utføres av sertifisert virksomhet/personell. Det utførte arbeidet skal registreres i loggen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Bedriften opplyser under tilsynet om at det befinner seg syv kjøleanlegg i deres lokaler. Fem av disse er luftkjølesystemer som eies og driftes av gårdeier*.
Krystal AS drifter to kjøleanlegg, fra henholdsvis 2011 og 2021, tilknyttet produksjon.

Under befaring oppgav merkingen på anlegget fra 2011 et innhold på 0,5 kg av gassen R410A (2087 GWP).

Anlegg fra 2021 inneholder 26 kg R452B (698 GWP), som tilsvarer 18,1 tonn CO₂e.

Etter gjennomføringen av tilsynet har virksomheten vist til teknisk manual for disse anleggene som oppgir at anlegget fra 2011 inneholder 1,8 kg R410A. Virksomheten oppgir at det er uklart om det er merkingen på anlegget fra 2011 eller informasjonen i teknisk manual som er korrekt. Uavhengig av innhold på 0,5 kg eller 1,8 kg vil dette anlegge ha et innhold av CO₂e mindre enn 5 tonn, som er kravet til regelmessig vedlikehold og lekkasjesøk.

Virksomheten har under gjennomføringen av tilsynet ikke tilstrekkelig oversikt over type gasser og mengder på sine anlegg og om disse er omfattet av krav til utstyrshistorikk og lekkasjekontroll. Virksomheten har ikke loggbok for anleggene og det er ikke gjennomført vedlikehold med lekkasjesøk på disse anleggene.

* Se Andre forhold; Gårdeiers kjøleanlegg

Avvik 3: Virksomheten har mangler i sin håndtering av farlig avfall

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- avfallsforskriften § 11-5
- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven 7. Avfall
- avfallsforskriften § 11-8

Beskrivelse av krav

Alle som oppbevarer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr.

Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet.

Farlig avfall (omtalt som spesialavfall i tillatelsen) som lagres i påvente av levering/henting, skal være merket slik at avfallet kan identifiseres, og skal sikres slik at lagringen ikke medfører avrenning til grunnen. Lageret skal dessuten være sikret mot adgang for uvedkommende.

Det inntreer en leveringsplikt for farlig avfall når den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg. Farlig avfall skal leveres minst 1 gang pr år.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Krystal AS opplyser under tilsynet om at de ikke er kjent med at det oppstår farlig avfall som følge av deres virksomhet.

Det ble imidlertid under befaring observert bruk av spraybokser ved vedlikehold i fabrikk. Brukte spraybokser skal leveres som farlig avfall.

Virksomheten har også periodisk vedlikehold av oljekjel. Vedlikeholdet medfører oljesøl som samles opp med et absorberingsmiddel. Dette avfallet lagres ute i åpne IBC containere**. Disse er ikke merket med innhold, og det blir observert et hull i en av kontainerne, og oljesøl på bakken. Disse kontainerne står lagret utendørs og mangler sikring mot adgang for uvedkommende.

Virksomhetens egenrapport til Miljødirektoratet og avfalldeklarerer.no viser at Krystal AS har ikke har deklartert og levert inn farlig avfall siden rapporteringsåret 2020. Det året deklarterte virksomheten kun en fraksjon, 130308 Syntetiske transformatoroljer og varmeoverførende oljer.

** Se Andre forhold BIM Norway AS

Avvik 4: Virksomheten mangler påslippsavtale med Drammen kommune

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven 3.4 Utslippssted for prosessavløp

Beskrivelse av krav

Bedriften skal etter avtale med kommunen føre sitt prosessavløpsvann inn på kommunalt nett.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Krystal AS slipper prosessavløpsvann fra sin fabrikk inn på avløpsnettet som tilhører Drammen kommune.

Krystal AS kunne under tilsynet ikke vise til en avtale med Drammen kommune om påslipp på deres avløpsnett. Det ble også opplyst at dere har vært i kontakt med Drammen kommune om dette, men at de heller ikke kan finne noen kopi av en slik avtale. Vi konkluderer med at dere mangler avtale med Drammen kommune om dette påslippet.

Vi gjør også oppmerksom på at Drammen kommune 1.1.2021 innførte en egen forskrift om påslipp av industrielt avløpsvann, jf. Forskrift om påslipp av olje-, fettholdig og industrielt avløpsvann til offentlig avløpsnett, Drammen kommune, Viken (FOR-2020-12-15-3056).

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at KRYSTAL AS må betale et gebyr på 31 200 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for endagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 27. februar 2024 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48 og produktkontrollloven § 8. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av KRYSTAL AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Grunde Pellerud
- Trygve Helgerud

Kontaktperson hos KRYSTAL AS

- Tom Kittelsen

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende KRYSTAL AS ble kontrollert under tilsynet:

- Krystal AS, Drammen

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Tanklagring
- Produsentansvar avfall
- Utslipp til vann
- Biocid
- Kjemikalie
- Fluorholdige klimagasser

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Produktforskriften

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Manualer for kjøleanlegg
- Internkontroll Lover og forskrifter sist revidert 22.3.2018

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

BIM Norway AS

Tilsynet er gjennomført som samtidig tilsyn hos virksomheten BIM Norway AS og Krystal AS. Virksomhetene har tidligere vært samme selskap og de deler lokaler. Rapport fra tilsyn hos BIM har referansenummer 2024.0027.miljodir.

Krystal og BIM Norway AS har felles lagring for farlig avfall. BIM Norway AS står for mesteparten av det farlige avfallet som oppstår, men virksomhetene har begge oljeavfall som følge av vedlikehold av sine oljekjeler. Dette avfallet samlagres i IBC container utendørs.

Tankanlegg

Krystal har ikke tanker som er omfattet av tankforskriften.

Gårdeier kjøleanlegg

Gårdeier av Nedre Eikervei 37 C og E er Brække Eiendom. Brække Eiendom har oppgitt at et anlegg med 5.5 kg R22 er defekt og at det er mulig at det er tomt for gass. Et annet anlegg skal inneholde 7.5 kg R410A. Brække Eiendom har ikke kjennskap til innholdet i de resterende tre

anleggene og har ikke dokumentasjon på at det er gjennomført periodisk lekkasjesøk på anleggene i Nedre Eikervei 37 C og E.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Grunde Pellerud
tilsynsleder